

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, de către avocatul Butnaru Mihail în numele inculpatului Soltanici Sandu, de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Andoni Iurie, de către avocatul Covali Sergiu în numele inculpatului Gherman Igor, prin care solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 28 decembrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2018, în cauza penală privindu-i pe

Soltanici Sandu Xxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în mun. xxxx, xxxx, ap. xxx;

Gherman Igor xxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în or. xxxxx, str. xxxx, ap. xxx;

Andoni Iurie Xxxxx, născut la xxxx, originar din r. xxxxx, s. xxxx domiciliat în mun. xxxx, str. xxxx, ap. x.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 29.12.2014 – 28.12.2017 (prima instanță);
2. 30.01.2018 – 01.10.2018 (instanța de apel);
3. 30.11.2018 – 20.02.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, (sediul Buiucani) din 28 decembrie 2017:

- Soltanici Sandu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a întreprinderilor, activitate de turism și plasare în câmpul muncii pe un termen de 4 ani și în baza art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de

tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a întreprinderilor, activitate de turism și plasare în câmpul muncii pe un termen de 3 ani. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Soltanici Sandu i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de gestionare a întreprinderilor, activitate de turism și plasare în câmpul muncii pe un termen de 5 ani;

- Gherman Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a întreprinderilor, activitate de turism și plasare în câmpul muncii pe un termen de 4 ani și în baza art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a întreprinderilor, activitate de turism și plasare în câmpul muncii pe un termen de 3 ani. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Soltanici Sandu i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de gestionare a întreprinderilor, activitate de turism și plasare în câmpul muncii pe un termen de 5 ani;

- Andoni Iurie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a întreprinderilor, activitate de turism și plasare în câmpul muncii pe un termen de 4 ani.

De asemenea, prin sentința s-a soluționat soarta corpurilor delictive.

Totodată, s-a respins solicitarea procurorului privind încasarea în mod solidar de la inculpați a cheltuielilor judiciare în sumă de 28300,4 lei, acestea fiind trecute în contul statului.

Au fost admise acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Grigoreț Nicolae, Bîtca Eugenia, Gratii Constantin și dispusă încasarea din contul lui Soltanici Sandu în beneficiului:

- părții vătămate Grigoreț Nicolae prejudiciul material în sumă de 15967,42 lei, prejudiciul moral în sumă de 30000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 2800 lei;

- părții vătămate Bîtca Eugenia prejudiciul material în sumă de 15967,42 lei, prejudiciul moral în sumă de 30000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 2800 lei;

- părții vătămate Gratii Constantin, prejudiciul material în sumă de 18700 lei.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpații Soltanici Sandu și Gherman Igor, acționând prin înțelegere prealabilă și împreună

cu Andoni Iurie, două persoane în privința cărora cauzele penale au fost disjuse și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, în privința cărora urmărirea penală a fost disjunsă într-un proces penal separat, împărțind rolurile, contribuit la organizarea, în scopul obținerii directe a unui folos financiar, intrarea și șederea ilegală pe teritoriile statelor - membre ai Uniunii Europene, a cetățenilor Republicii Moldova, care nu sunt nici cetățeni, nici rezidenți ai acestor state.

În perioada de timp 31 octombrie 2013 - mai 2014, Soltanici Sandu, care activa în calitate de administrator al SRL „Bura-Stil”, având scopul organizării intrării ilegale în Republica Federală Germania, folosind invitații la muncă în Polonia care aveau un caracter fictiv, a organizat obținerea vizelor poloneze de tip „D”, pentru numiții Glinjan Alexandru, Glinjan Anatoli, Pasat Valentin, Plamadeala Ivan, Bolun Anatolie, Martiniuc Igor, Negnibeda Evghenii, Mironiuc Victoria, Mironiuc Serghei, Luchianenco Mihaela, Luchianenco Igor și Oglindă Viorica. La fel, prin aceeași metodă și urmărind același scop, au încercat obținerea vizei poloneze de tip „D” pentru Motroi Iurie, Boboc Vitalie, Pelivan Irina, Legaci Zinaida și Oglindă Valeriu, însă aceștia au primit refuz de la Ambasada Republicii Polone în Republica Moldova. Prin urmare, inculpații Soltanici Sandu Gherman Igor, folosind viza polonă de tip „D”, au organizat plecarea lui Pasat Valentin, Bolun Anatolie, Martiniuc Igor, Negnibeda Evghenii, Mironiuc Victoria, Mironiuc Serghei, Luchianenco Mihaela, Luchianenco Igor și Romanesco Vladimir în Republica Federală Germania, unde aceștia s-au aflat ilegal. Pentru serviciile sale, Soltanici Sandu, în calitate de fondator și administrator, iar Gherman Igor în calitate de consultant al SRL „Bura-Stil”, a cerut și a primit de la numiții:

- Glinjan Alexandru, bani în sumă de 26167 lei, care au fost transferați în 2 rate, la 05.03.2014 și la 24.04.2014, pe contul SRL „Bura-Stil”;

- Glinjan Anatoli, bani în sumă de 26167 lei, care au fost transferați în 2 rate, la 05.03.2014, și la 24.04.2014, pe contul SRL „Bura-Stil”;

- Pasat Valentin, bani în sumă de 1950 euro, pe care acesta i-a transmis personal în 3 rate și anume la 17.12.2013 în mun. Chișinău - suma de 850 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale constituia 15207,1 lei, la 20.12.2013, în oficiul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5 - suma de 100 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituia 1775,84 lei și la 07.03.2014 în mun. Chișinău pe bd. Negruzzi 7 - suma de 1000 euro, care conform cursului oficial a Băncii Naționale constituia 18777,1 lei;

- Plamadeala Ivan în sumă de 850 euro, pe care acesta i-a transmis personal la 06.01.2014 în oficiul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5 și care conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 15154,99 lei;

- Motroi Iurie, bani în sumă de 850 euro, pe care acesta i-a transmis personal la 06.01.2014, în oficiul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5 și care conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 15435,32 lei;

- Boboc Vitalie, bani în sumă de 850 euro, pe care acesta i-a transmis personal la 18.12.2013, în oficiul situat în mun. Chișinău str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5 și care, conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 15147,42 lei;

- Pelivan Irina, bani în sumă de 850 euro, pe care aceasta i-a transmis personal la 10.02.2014, în oficiul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, și care, conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 15548,96 lei;

- Legaci Doina, bani în sumă de 15333 lei, care au fost transferați la 24.04.2014 pe SRL „Bura Stil”;

- soții Oglindă Valeriu și Oglindă Viorica, bani în sumă de 8000 lei, pe care aceștia i-au transmis la 13.01.2014 și 1000 euro, care, conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 17893,5 lei, pe care aceștia i-au transmis personal în oficiul situat în mun. Chișinău str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5;

- Bolun Anatolie, bani în sumă de 1700 euro, pe care acesta i-a transmis personal în oficiul Situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5, în două rate și anume, la 21.12.2013, suma de 800 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 14206,72 lei și la 14.01.2014, suma de 900 euro, care, conform cursului oficial al Băncii Naționale constituiau 16092,54 lei;

- Martiniuc Igor, bani în sumă de 1750 euro, pe care acesta i-a transmis personal în patru rate și anume, la 10.12.2013, suma de 850 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 15235,4 lei, în perioada de timp 10.12.2013 -14.01.2014, suma de 100 euro, care, conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 1785,37 lei, la 14.01.2014, suma de 400 euro, care, conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 7152,24 lei și la 26.01.2014, suma de 400 euro, care, conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 7263,04 lei;

- Negnibeda Evghenii, bani în sumă de 1650 euro, pe care acesta i-a transmis personal în două rate și anume, în perioada lunii decembrie 2013, în oficiul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5, suma de 800 euro, care, conform cursului mediu oficial al Băncii Naționale, constituiau 14280 lei și la 19.01.2014, în centrul mun. Chișinău, suma de 850 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 15251,29 lei;

- soții Mironiuc Victoria și Mironiuc Serghei, suma de 3125 euro, pe care aceștia i-au trasmis-o personal în perioada 01.12.2013 - 07.02.2014, în mai multe

rate, în oficiul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5 și care, conform cursului mediu oficial al Băncii Naționale, constituiau 56036,87 lei;

- soții Luchianenco Mihaela și Luchianenco Igor, suma de 3125 euro, pe care aceștia i-au transmis-o personal în perioada 01.12.2013 - 07.02.2014, în mai multe rate, în oficiul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5 și care, conform cursului mediu oficial al Băncii Naționale, constituiau 56036,87 lei;

- Romanesco Vladimir, suma de 15586 lei, pe care acesta i-a transferat în două rate, la 14.04.2014, suma de 3000 lei și la 08.05.2014, suma de 12586 lei, pe contul SRL „Bura-Stil”.

În total, inculpații Soltanici Sandu și Gherman Igor au obținut de la părțile vătămate suma de 409533,57 lei.

Prima instanță a calificat aceste acțiunile ale inculpaților Soltanici Sandu și Gherman Igor în baza art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal, după indicii calificativi - organizarea migrației ilegale, în scopul obținerii directe a unui folos financiar, intrarea, șederea și tranzitarea ilegală a teritoriului statului a persoanei care nu este nici cetățean, nici rezident al acestui stat, acțiuni săvârșite asupra mai multe persoane, de către mai multe persoane.

1.2. Tot prin sentință s-a constatat că inculpații Soltanici Sandu, Adoni Iurie și Gherman Igor, acționând prin înțelegere prealabilă și împreună cu două persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, dar și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, sub pretextul angajării legale în câmpul muncii peste hotarele Republicii Moldova, au cerut și au primit de la:

- Stratulat Grigore, suma de 15586 lei, pe care acesta i-a transferat la 08.05.2014 pe contul SRL „Bura-Stil”, de la Vlas Iacov, suma de 15586 lei, pe care acesta i-a transferat la 08.05.2014 pe contul „Bura-Stil”;

- Bîtcă Eugenia, suma de 850 euro, pe care aceasta i-a transmis-o personal la 28.01.2014, în oficiul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5 și care, conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 15485,47 lei;

- Grigoreț Nicolae, suma de 850 euro, pe care aceasta i-a transmis-o personal la 28.01.2014, în oficiul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5 și care, conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 15485,47 lei;

- Bîțca Ivan, suma de 1750 euro, pe care aceasta i-a transmis-o personal la 18.04.2014, în oficiul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, of. 5 și care, conform cursului oficial al Băncii Naționale, constituiau 32492,6 lei;

- Cimbrovanu Ivan, suma de 1750 euro, pe care aceasta i-a transmis-o personal la 18.04.2014, în oficiul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu

Bodoni 45, of. 5 și care, conform cursului Oficial al Băncii Naționale, constituiau lei 32492,6 lei.

În total, inculpații Soltanici Sandu, Andoni Iurie și Gherman Igor au dobândit ilicit de la părțile vătămate indicate mai sus, în participație, prin înșelăciune și abuz de încredere suma de 267716,00 lei.

Prima instanță a calificat aceste acțiuni ale inculpaților Soltanici Sandu, Andoni Iurie și Gherman Igor în baza art. 45, art. 190 alin. (5) Cod penal, după indicii calificativi - escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de mai multe persoane cu folosirea situației de serviciu și cu cauzare de daune în proporții deosebit de mari.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

2.1. Procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea ce ține de cheltuielile judiciare, rejudecarea cauzei în această parte conform modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasat solidar din contul inculpaților Gherman Igor, Soltanici Sandu, Andoni Iurie suma de 28300,4 lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate la efectuarea expertizelor.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că:

- urmare a acțiunilor inculpaților, a fost necesară implicarea unui mecanism întreg compus din organul de urmărire penală, procuror, ofițeri de investigație, care au fost nevoiți să efectueze acțiuni de urmărire penală și speciale de investigație pentru a investiga faptele, acestora, toate aceste acțiuni generând cheltuieli din partea statului, care în mod normal ar urma de a fi recuperate, suma le 28300,4 lei constituind doar o mică parte din acele cheltuieli pe care Legea permite de a o restitui, din care considerent aceștia urmează să suporte absolut toate consecințele unei condamnări penale, inclusiv și suportarea cheltuielilor judiciare;

- instanța de judecată greșit a motivat că conform prevederilor art. 227 Cod de procedură penală, cheltuielile pentru efectuarea expertizei nu constituie cheltuieli judiciare.

2.2. Inculpatul Soltanici Sandu, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința sa, din motivul lipsei în acțiunile sale a elementelor infracțiunilor prevăzute de art 190 alin. (5), 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

În argumentarea apelului, inculpatul a invocat că:

- privitor la migrația ilegală incriminată, deși părțile vătămate nu au fost angajați, nu are nimic comun cu trecerea hotarelor. Nu s-au angajat la muncă din motive care reies din colaborarea cu angajatorul și nicidecum că invitațiile la muncă ori că vizele nu erau legale, acestea și alte motive, spun părțile vătămate nu au nici o legătură cu organizarea migrației ilegale, fără acte ori cu acte false, cu intrarea ori șederea pe teritoriul unui stat european. Pentru faptul că au intrat și au

stat în Germania cu viza poloneză nu a fost sancționat și nimeni nu s-a constatat că viza este ilegală. Chemările la lucru nu s-a dovedit a fi false.

- reieșind din declarațiile acestora și din materialele dosarului penal, toate trecerile peste hotarele țării au avut loc în baza vizelor deschise de consulate;

- deschiderea vizei în baza actelor false nu a fost confirmată. O expertiză în acest sens nu a fost numită. Persoanele care au trecut frontiera țării a avut loc în punctele de trecere autorizate și nicidecum prin puncte neautorizate, deplasările în Germania aveau loc cu viza polonă, deoarece angajator conform contractelor de angajare anexate la dosar era o companie poloneză. Astfel, persoanele care au ajuns în Germania fiind verificate, nu au fost sancționate în legătură cu migrația ilegală;

- în cadrul examinării judiciare nu s-a confirmat vreun caz de trecere a frontierei ilegale, mai mult că Soltanici Sandu să organizeze acest proces, toate trecerile fiind autorizate prin actele în baza cărora s-a deschis viza;

- prima instanță, la adoptarea sentinței din 28.12.2017 nu a luat în calcul că Soltanici Sandu nu a avut ca scop organizarea migrației ilegale, dar angajarea la muncă în baza licenței în legătură cu ce faptul dat nu este obiect de examinare;

- actele pretinse a fi false de la consulat nu au fost ridicate pentru fiecare persoană în parte în scopul numirii expertizei și stabilirea concretă a probei în acest sens și demonstrarea vinovăției, ele fiind depuse de persoane diferite din companie, astfel este încălcat dreptul la un proces echitabil, iar ordonanța de învinuire vine în contradicție cu art. 281 Codul de procedură penală, faptul dat duce la nulitatea ei;

- este de acord să recupereze dauna persoanelor căror li s-a cauzat un prejudiciu prin faptul că nu a reușit să realizeze contractul de prestare a serviciilor, nicidecum nu încearcă sau a încercat să le însușească în scopuri personale;

- la adoptarea sentinței, prima instanță a luat selectiv doar unele declarații a părților vătămate orientate spre recuperarea banilor, deși acestea au fost angajate și au lucrat perioade diferite în baza contractelor cu SRL „Bura-Stil”. Nu s-a luat în calcul, că între SRL „Bura-Stil” și părțile vătămate au fost încheiate Contracte de colaborare, iar invitația la lucru și contractul de muncă au fost expediate doar după discuția cu angajatorul și beneficiarul;

- prima instanță a adoptat sentința de condamnare fără a da o importanță că licența care și a permis activitatea firmei, totodată și colaborarea cu beneficiarii, îndeplinind un șir de acțiuni ca, încheierea contractului de colaborare, primirea chemării a contractului de angajare și deschiderea vizei, organizarea transportării în Germania, achitarea impozitelor din activitate;

- prima a adoptat sentința fără a enumera careva probe, care ar confirma că la momentul primirii banilor, Soltanici Sandu nu avea de gând să-și îndeplinească promisiunile contractuale, declarațiile unor părți vătămate nu au fost confirmate în nici un mod;

- activitatea firmei era licențiată, s-au îndeplinit un șir de acțiuni pentru angajare, iar în cadrul examinării judiciare nu s-a confirmat, că la momentul intrării în stăpânirea acestor bunuri, inculpatul Soltanici Sandu și alții au urmărit scopul sustragerii lor, mai mult, OUP, instanța nu au examinat cazul sub aspectul existenței licenței de activitate în acest domeniu și a contractului de colaborare. În instanță, existența acestor acte a fost confirmată;

- ordonanțele procuraturii Buiucani cât și Procuraturii Generale de punere sub învinuire, nu întrunesc condițiile art. 281 Cod de procedură penală. Soltanici Sandu neavând posibilitatea să se apere de acuzarea adusă, iar rechizitoriul nu corespunde prevederilor art. 296 Cod de procedură penală, instanța nefiind corect sesizată, ceea ce atrage nulitatea lor conform art. 251 Cod de procedură penală;

- prima instanță nu a întreprins toate măsurile pentru stabilirea adevărului, nu s-a pronunțat în legătură cu activitatea licențiată, nu a demonstrat cine a falsificat actele și dacă au fost falsificate, care din invitații și vize au fost falsificate.

2.3. Avocatul Roșca Ivan în numele inculpatului Andoni Iurie, care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Andoni Iurie să fie achitat în conformitate cu prevederile art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- analizând prin prisma art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, conținutul învinuirii formulate învinuitului Andoni Iurie în rechizitoriu, în raport cu circumstanțele constatate de către prima instanță în descriptivul sentinței contestate, se observă că acestea diferă esențial pe cercul de părți vătămate, după mărimea cuantumului prejudiciului cauzat acestora prin infracțiune, dar și după încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului;

- adunând sumele de bani dobândite ilicit de către inculpați de la cele 6 părți vătămate, rezultă suma de doar 127126 lei, care este o altă sumă de bani decât cea indicată în sentință. Mai mult, suma rezultată din adunarea sumelor menționate, diferă și de suma de 185.448 lei, imputată învinuitului Andoni Iurie prin rechizitoriu;

- în rechizitoriu și sentință diferă nu doar sumele prejudiciului cauzat prin infracțiune, ci și numele de familie, dar și numărul părților vătămate;

- altă eroare de drept, la care apărarea atrage atenția instanței de apel este și încadrarea juridică diferită a acțiunilor inculpatului Andoni Iurie, conform rechizitoriului, acestuia în calitate de organizator și complice i se impută infracțiunea prevăzută de art. 42, 190 alin. (5) Cod penal. Însă, în pct.7 din sentința contestată, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunile inculpaților, implicit și a lui Andoni Iurie se încadrează în baza art. 45, 190 alin. (5) Cod penal, ca în cele din urmă, în dispozitivul sentinței de condamnare, Andoni Iurie să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în calitate

de autor al infracțiunii și nu în calitate de organizator și complice, astfel, în mod inadmisibil, prima instanță i-a agravat situația, fără modificarea acuzației în sensul agravării ei de către acuzatorul de stat. În consecință, acestuia din urmă i-a fost încălcat dreptul la apărare;

- în materialele cauzei penale nu există careva probe pertinente, ce ar demonstra că Andoni Iurie ar fi beneficiat de careva foloase materiale: bani sau bunuri ce aparțineau altor persoane, nu a acționat prin înșelăciune sau abuz de încredere în raport cu alte persoane, nu și-a asumat nici un fel de angajamente față de nimeni, n-a semnat în acest sens nici un contract și nu a încasat bani de la nici o persoană, mai mult, nu există probe care ar demonstra că Andoni Iurie ar fi primit careva remunerări bănești pentru o activitate sau alta în cadrul SRL „Bura Stil”, inclusiv și pentru participația la careva acțiuni infracționale. Dimpotrivă, majoritatea părților vătămate audiate în ședințele de judecată au declarat că nu l-au văzut nici odată pe Andoni Iurie, n-au nici un fel de pretenții față de acesta, alte câteva părți vătămate au declarat că l-au văzut ocazional;

- declarațiile altor câteva părți vătămate – Bîtcă Liliana și Mereuță Oleg urmează a fi apreciate critic de către instanța de judecată, acestea, fiind lipsite de credibilitate, contradictorii și nu coroborează cu alte probe din dosar;

- declarațiile inculpatului Soltanici Sandu diferă în instanța de judecată și la faza de urmărire penală, (f.d. 168, vol. I, f.d. 108, 188, 192 vol. II), și urmează a fi apreciate critic, iar părțile vătămate menționate în declarațiile acestuia nu s-au prezentat în ședința de judecată și nu au fost audiate.

2.4. Avocatul Kelsa Olga în numele inculpatului Gherman Igor, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Gherman Igor să fie achitat de sub învinuirea imputată, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea apelului, apelantul invocă că:

- de către partea acuzației nu a fost confirmată învinuirea adusă lui Gherman Igor prin nici o probă, iar prima instanță la pronunțarea sentinței de condamnare s-a bazat doar pe presupuneri, nu a examinat obiectiv, multilateral și sub toate aspectele probele administrate în ședința de judecată;

- în ceea ce privește infracțiunea incriminată conform prevederilor art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal, Gherman Igor oficial a fost angajat în câmpul muncii la SRL „Bura Stil” în calitate de consultant teritorial, în obligațiunile căruia nu intra încheierea contractelor cu persoane fizice, mai mult, încasarea sumelor bănești și conform contractului de muncă a îndeplinit corespunzător atribuțiile sale de serviciu.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt de drept și just a ajuns la concluzia că Soltanici Sandu, Gherman Igor și Andoni Iurie au săvârșit infracțiunile imputate lor.

Instanța de apel a stabilit că aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a notat că deși inculpații nu-și recunosc vina în comiterea infracțiunilor incriminate, vinovăția acestora se dovedește integral de următoarea sistemă de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și care combat argumentele apelurilor inculpatului Soltanici Sandu, apărătorului Roșca Ivan în numele inculpatului Andoni Iurie și a apărătorului Kelsa Olga în numele inculpatului Gherman Igor, cum ar fi:

- declarațiile din prima instanță a părților vătămate Glinjan Alexandru (f.d. 6-8, vol. XI), Bîtcă Liliana (f.d. 9-12, vol. XI), Glinjan Anatoli (f.d. 13-17, vol. XI), Negnibeda Evghenii (f.d. 18-22, vol. XI), Cimbroman Ivan (f.d. 23-25, vol. XI), Mereuța Oleg (f.d. 26-27, vol. XI), Oglindă Valeriu (f.d. 55-59, vol. XI), Oglindă Viorica (f.d. 59-62, vol. XI), Romanesco Vladimir (f.d. 65-67, vol. XI), Pasat Valentin (f.d. 72-73, vol. XI), Bolun Anatolie (f.d. 78-80, vol. XI), Luchianenco Mihaela (f.d. 83-85, vol. XI), Luchianenco Igor (f.d. 86, vol. XI), Martiniuc Igor (f.d. 87, 88, vol. XI), Legaci Doina (f.d. 89-91, vol. XI), Malai Andrei (f.d. 97, vol. XI), Mironiuc Victoria (f.d. 98, 99, vol. XI), Mironiuc Serghei (f.d. 100, 101, vol. XI), Bîtcă Eugenia (f.d. 123, vol. XI), Motroi Iurie (f.d. 131-133, vol. XI), Boboc Vitalie (f.d. 139, 140, vol. XI), Gratii Constantin (f.d. 196-197, vol. XI), Vasilati Grigore (f.d. 206-208, vol. XI), Grinciuc Adrian (f.d. 218-220, vol. XI), Grigoreț Nicolae (f.d. 234-237, vol. XI), Zaporojan Andrian (f.d. 244-246, vol. XI), Plămădeală Ivan (f.d. 59, 60, vol. XII).

Instanța de apel a conchis că declarațiile părților vătămate, corespund adevărului, deoarece sunt consecutive și coroborează cu celelalte probe, sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și care în ansamblu dovedesc pe deplin vina inculpaților Soltanici Sandu, Gherman Igor și Andoni Iurie, în comiterea infracțiunilor imputate și care combat argumentele apelurilor declarate în interesele lor, precum că învinuirea înaintată inculpaților și starea de fapt constatată de prima instanță nu și-a găsit confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate de către instanța de judecată au fost apreciate în mod greșit.

- declarațiile din prima instanță a martorului Balan Vitalie (f.d. 66-67, vol. XII);

În privința declarațiilor acestui martor, instanța de apel a indicat că corespund adevărului, sunt consecvente și coroborează cu declarațiile părților vătămate și coroborează cu celelalte probe.

Totodată, instanța de apel a menționat că vinovăția inculpaților Soltanici Sandu, Gherman Igor și Andoni Iurie, se confirmă și prin materialele și probele scrise, descrise și analizate în decizia instanței de apel (f.d. 124-131, vol. XIV), care coroborează cu declarațiile părților vătămate și a martorului Balan Vitalie.

Instanța de apel, analizând probele cercetate atât la urmărirea penală, în prima instanță cât și în cadrul instanței de apel, a concluzionat că inculpații Soltanici Sandu, Gherman Igor și Andoni Iurie, prin acțiunile sale intenționate au săvârșit și infracțiunea prevăzută de art.190 alin. (5) Cod penal. De asemenea, Soltanici Sandu și Gherman Igor, prin acțiunile sale intenționate au săvârșit și infracțiunea prevăzută de art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Mai mult, instanța de apel analizând declarațiile din prima instanță a inculpaților Soltanici Sandu, Gherman Igor, Andoni Iurie a considerat că aceștia de fapt își recunosc vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate, însă a apreciat critic afirmațiilor lor, precum că nu au însușit prin înșelăciune și abuz de încredere suma de 256716,00 lei, deoarece acestea nu corespund adevărului și sunt date de către inculpați în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, deoarece sunt combătute de celelalte probe și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, și care demonstrează cu certitudine vinovăția lor în comiterea faptelor imputate.

Instanța de apel, a indicat că în raport cu circumstanțele invocate în apelurile declarate în numele inculpaților, împrejurările menționate în partea descriptivă a sentinței contestate, relevă în mod concludent că prima instanță legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpaților și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui Soltanici Sandu, Gherman Igor în baza art. 190 alin. (5), 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal și a lui Andoni Iurie în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părților vătămate și a martorului Balan Vitalie, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, prima instanță pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate de partea apărării, verificând legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate în baza declarațiilor și probelor materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată a instanței de apel.

În speță, instanța de apel a conchis că și-a găsit deplină confirmare obiectul infracțiunii prevăzute la art. 362¹ alin. (2), lit. b), c) Cod penal, în situația în care s-

a adevărit din declarațiile părților vătămate că în perioada de timp 31 octombrie 2013 - mai 2014, Gherman Igor, care activa în calitate de consultant al SRL „Bura-Stil” și inculpatul Soltanici Sandu, administrator al acestei companii, având scopul organizării intrării ilegale în Republica Federală Germană, folosind invitații la muncă în Polonia, care aveau un caracter fictiv, a organizat obținerea vizelor poloneze de tip „D”, pentru părțile vătămate Glinjan Alexandru, Glinjan Anatoli, Pasat Valentin, Plămădeala Ivan, Bolun Anatolie, Martiniuc Igor, Negnibeda Evghenii, Mironiuc Victoria, Mironiuc Serghei, Luchianenco Mihaela, Luchianenco Igor și Oglindă Viorica.

De asemenea, s-a reținut că prin aceeași metodă și urmărind același scop, inculpații Soltanici Sandu și Gherman Igor, au încercat obținerea vizei poloneze de tip „D” pentru Motroi Iurie, Boboc Vitalie, Pelivan Irina, Legaci Zinaida și Oglindă Valeriu, însă aceștia au primit refuz de la Ambasada Republicii Polone în Republica Moldova, și prin urmare, inculpații Soltanici Sandu și Gherman Igor folosind viza poloneză de tip „D”, au organizat plecarea lui Pasat Valentin, Bolun Anatolie, Martiniuc Igor, Negnibeda Evghenii, Mironiuc Victoria, Mironiuc Serghei, Luchianenco Mihaela, Luchianenco Igor și Romanesco Vladimir în Republica Federală Germania, unde aceștia s-au aflat ilegal.

Totodată, instanța de apel a reiterat că reieșind din declarațiile părților vătămate Glinjan Alexandru, Glinjan Anatoli, Pasat Valentin, Plămădeala Ivan, Bolun Anatolie, Negnibeda Evghenii, Mironiuc Victoria, Mironiuc Serghei, Luchianenco Mihaela, Luchianenco Igor și Oglindă Viorica, Motroi Iurie, Legaci Zinaida și Oglindă Valeriu, reiese că aceștia au găsit anunțul despre muncă legală peste hotare anume pe site-urile de socializare, după care, apelând la numărul de telefon indicat, discutau sau cu inculpatul Soltanici Sandu, sau cu inculpatul Gherman Igor și veneau la birou, ulterior alegându-și munca care ar dori să o presteze în Germania, aceștia transmiteau banii sau personal inculpaților Soltanici Sandu și Gherman Igor, sau după caz le depuneau la contul bancar indicat de către aceștia.

Mai mult, instanța de apel a indicat că inculpații Soltanici Sandu și Gherman Igor, cunoscând bine că cu viza poloneză de tip „D”, aceștia nu se pot angaja în câmpul muncii în Germania, totuși au organizat plecarea părților vătămate în Germania, unde majoritatea dintre pătimiti s-au aflat perioade diferite de timp, iar în cele din urmă nu au fost angajați în câmpul muncii.

În cazul dat, s-a notat că chiar și actele perfectate de către inculpații Soltanici Sandu și Gherman Igor, pentru care au pretins că au avut de suferit cheltuieli, nu sunt valabile pentru angajarea cetățenilor Republicii Moldova, în Germania, or, părțile vătămate au menționat că la orice adresă a întreprinderilor din Germania, care li se dădea de către persoana pe nume „Natalia”, care i-a și întâlnit acolo, aceștia se prezentau cu actele care le-au fost date de către inculpați, la ce

angajatorii refuzau să-i angajeze, din considerentul că actele sunt false și totodată părțile vătămate au comunicat că cu asemenea acte, aceștia nu se pot angaja nicăieri și la nimeni din Germania, și regiunea unde au plecat și s-au aflat ilegal, nu-i vor angaja la vreun serviciu.

Instanța de apel a atestat că inculpații Soltanici Sandu și Gherman Igor au acționat anume din intenție directă, neavând scopul îndeplinirii obligațiilor pe care și le-au asumat din start. Inculpații Soltanici Sandu și Gherman Igor, de la bun început au cunoscut despre imposibilitatea, cât și inadmisibilitatea de a organiza plecarea și angajarea părților vătămate în câmpul muncii, mai mult, martorul Balan Vitalie, a relatat în ședința de judecată că lui Soltanici Sandu i-a vândut SRL „Bura-Stil” în toamna anului 2013 și la momentul vânzării firmei, avea contract cu firma de construcții Nelsi din Polonia, orașul Opole. În contract sunt scrise condițiile, dar firma nu a activat deoarece nu avea nici calculator ca să plaseze anunțurile. Soltanici Sandu nu a colaborat cu Firma din Polonia, el nu avea de unde să știe persoanele date, în urma circumstanțelor enunțate, instanța de apel a specificat că sunt neîntemeiate argumentele apelantului, apărătorului Kelsa Olga, cât și ale inculpatului Gherman Igor, precum că ultimul nu ar fi primit niciodată bani de la părțile vătămate, or, faptul dat este în contradicție cu declarațiile părților vătămate, care au susținut că au transmis bani atât inculpatului Soltanici Sandu, cât și inculpatului Gherman Igor.

Instanța de apel a relatat că nu poate fi reținută nici poziția apelantului, apărătorului Kelsa Olga, precum că nici una dintre părțile vătămate nu ar fi relatat că au încheiat contracte cu Gherman Igor, în situația în care inculpatului Gherman Igor i se incriminează nemijlocit acțiunea de organizare ilegală a migrației ilegale, manifestată prin consultarea părților vătămate, adică nemijlocit prin acordarea de sfaturi, dar și întocmirea unor acte.

Astfel, s-a concluzionat că chiar dacă inculpatul Gherman Igor, personal nu a încheiat nici un contract cu părțile vătămate, acest fapt nu-l exonerează de răspundere, de vreme ce părțile vătămate au susținut că atunci când veneau la birou pentru consultații, inculpatul Gherman Igor se afla acolo. Totodată, acesta de asemenea le-a oferit sfaturi și le-a expus condiții, cu atât mai mult unele din părțile vătămate, au susținut că după ce s-au reîntors acasă în Republica Moldova, au mers la biroul unde s-au întâlnit inițial cu inculpatul Soltanici Sandu și Gherman Igor, iar ultimul îi consola și le propunea dacă vor să le mai fie organizată o altă plecare în Germania.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat critic poziția apelantului, inculpatului Soltanici Sandu precum că partea vătămată Negnibeda Evghenii, ar fi primit viza poloneză și că acesta s-ar fi angajat, însă nu a lucrat deoarece era salariul mic or, partea vătămată Negnibeda Evghenii a infirmat cele spuse de inculpat, menționând că atunci când a ajuns în Germania, împreună cu alte persoane, acesta nu se putea

angaja, anume din motivul că actele sale nu erau în regulă, totodată primind adresa mai multor întreprinderi, acesta a mers, însă din nou a primit refuz de angajare, după care s-a întors acasă și a solicitat de la inculpatul Soltanici Sandu să i se restituie banii plătiți de către el.

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic și a respins ca nefondat argumentul apelantului, inculpatului Soltanici Sandu, precum că în cazul părților vătămate care au ajuns în Germania, aceștia nu doreau să lucreze din motiv că li se oferea o perioadă de probă, precum și faptul că unii doreau să se întoarcă acasă, în situația în care părțile vătămate au susținut contrariul și anume au confirmat că nu se puteau angaja în Germania, deoarece actele care le-au fost înmânate de către inculpatul Soltanici Sandu, erau false, și nu îi va primi nimeni la lucru, totodată nici una dintre părțile vătămate nu a indicat asupra faptului că li s-ar fi cerut o careva perioadă de probă.

Subsidiar, instanța de apel a considerat nefondat și argumentul apelantului, inculpatului Soltanici Sandu, precum că părțile vătămate ar fi trecut frontiera de stat în baza vizelor eliberate legal, din moment ce organizarea migrației ilegale de către inculpatul Soltanici Sandu și Gherman Igor, s-a realizat nu numai prin obținerea vizelor în unele cazuri, iar în altele refuzul primirii vizelor, dar și nemijlocit prin organizarea șederii ilegale a părților vătămate pe teritoriul Germaniei, în lipsa actelor permissive de a se angaja în țara dată.

De asemenea, instanța de apel a considerat nefondat și argumentul inculpatului Soltanici Sandu precum că dânsul ar fi avut contractul de colaborare cu o companie din Polonia, în situația în care inculpatul Soltanici Sandu n-a prezentat în ședința de judecată un asemenea contract. Totodată, martorul Balan Vitalie a comunicat că întreprinderea SRL „Bura-Stil”, într-adevăr avea contract de colaborare cu o întreprindere din Polonia, însă acesta expira odată cu expirarea termenului de valabilitate a licenței întreprinderii SRL „Bura-Stil”.

Instanța de apel a considerat pur declarativă poziția apelantului, inculpatului Soltanici Sandu precum că dânsul s-ar fi adresat cu o cerere privind prelungirea termenului de valabilitate a licenței și i s-ar fi comunicat că poate activa fără a fi prelungită licența or, acest fapt este inadmisibil de drept. Mai mult, însuși inculpatul Soltanici Sandu nu a prezentat careva acte confirmative în acest sens.

Totodată, s-a reținut că mijloacele bănești, în a căror însușire sunt recunoscuți vinovați inculpații Soltanici Sandu, Gherman Igor și Andoni Iurie, au fost transmise de către părțile vătămate Stratulat Grigore, Vlas Iacov, Bîtcă Eugenia, Grigoreț Nicolae, Bîtcă Ivan și Cimbrovănu Ivan, benevol inculpaților Soltanici Sandu, Gherman Igor și Andoni Iurie, prin înșelăciune și abuz de încredere.

Instanța de apel a menționat că părțile vătămate au fost induse în eroare, iar inculpații, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane cu însușirea lor

ulterioară, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord, sub pretextul angajării legale în câmpul muncii peste hotarele Republicii Moldova, intrând în încrederea lor, în scopul sustragerii mijloacelor bănești, abuzând de încrederea acordată, au cerut și au primit de la Stratulat Grigore, Vlas Iacov, Bîtcă Eugenia, Grigoreț Nicolae, Bîtcă Ivan și Cimbrovănu Ivan, în total suma de 267716,00 lei.

Astfel, instanța de apel, analizând probele administrate atât în cadrul urmăririi penale, cât și-n cadrul primei instanțe și de apel, a conchis că la 08.05.2014, la 28.01.2014, la 28.01.2014 și respectiv la 18.04.2014, faptul săvârșirii acțiunilor criminale a fost constatat, cât și periodicitatea comiterii infracțiunii, ce determină intenția prelungită și unică a inculpaților.

Cu referire la solicitarea din apelul declarat de procuror ce ține de cheltuielile de efectuare a expertizelor, instanța de apel a menționat că, având în vedere norma prevăzută de art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (în vigoare până la 09.02.2018), și că fapta a fost săvârșită de către inculpații Soltanici Sandu, Gherman Igor și Andoni Iurie până la 9 februarie 2018, când au fost abrogate prevederile alin. (2) al acestui articol, este evident că solicitarea procurorului cu privire la încasarea solidară de la inculpați, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în mărime de 28300,4 lei nu are suport juridic legal.

Totodată, instanța de apel a notat că prima instanță la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, că infracțiunile comise de inculpați fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave și deosebit de grave, de persoana celor vinovați, de rolul lor la săvârșirea infracțiunii, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Circumstanțe atenuante n-au fost reținute. Circumstanțe agravante de asemenea n-au fost stabilite.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

4.1. Procuror, care indică temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicită casarea acesteia în parte ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare, cu dispunerea rejudecării în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, procurorul a invocat că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare;

- potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Potrivit alin. (3) a aceleiași norme - cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Aliniatul (3) a normei indicate este o normă generală și nu obligă statul

să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces. Totodată legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat;

- în situația când art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli este neîntemeiată, or procurorul a făcut dovada cheltuielilor suportate de stat la efectuarea expertizei judiciare, acestea constituind 28300,4 lei;

- efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care evident impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 (publicată în Monitorul Oficial nr.40-47/108 din 09.02.2018), alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală a fost abrogat - prin ce se atestă intenția legiuitorului, de a pune cheltuielile judiciare în sarcina inculpatului;

- potrivit prevederilor alin. (1) art. 3 Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească. Trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului intră în contradicție și cu prevederile art. 16 alin. (2) din Constituția RM, prin care se indică că *«Toți cetățenii R. Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice...»*, iar banii cheltuiți de stat în urma acțiunilor infracționale a făptașului, care este recunoscut vinovat în modul stabilit de lege, sunt bani publici ce revin din contribuțiile cetățenilor.

4.2. Avocatul Butnaru Mihail în numele inculpatului Soltanici Sandu, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, art. 6 §2, art. 1 Protocolului Nr. 4 CEDO, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului Soltanici Sandu, deoarece prezenta cauză este de ordin civil.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, materialele dosarului contrazic dispozitivului deciziei;

- instanța de apel la adoptarea deciziei nu a luat în calcul că Soltanici Sandu nu a avut ca scop organizarea migrației ilegale activitatea lui de la începutul activității în firmă era una licențiată;

- actele pretinse a fi false de la consulat nu au fost ridicate pentru fiecare persoană în parte în scopul numirii expertizei și stabilirea concretă a vinovăției în acest sens. Astfel este încălcat dreptul la un proces echitabil, iar ordonanța de învinuire vine în contradicție cu art. 281 Cod de procedură penală, faptul dat conducând la nulitatea ei;

- Soltanici Sandu a declarat că persoanelor cărora li s-a cauzat prejudiciu prin faptul că nu a reușit să execute contractul de prestare a serviciilor este de acord să-l recupereze și nicidecum nu încearcă sau a încercat să-l însușească. Mai mult, până la intentarea dosarului penal unor persoane care nu mai doreau să colaboreze cu firma "Bura-Stil" banii achitați au fost restituiți;

- prima instanță, iar mai apoi instanța de apel nu au întreprins toate măsurile pentru stabilirea adevărului, nu s-a pronunțat în legătură cu activitatea licențiată, nu a demonstrat cine a falsificat actele și dacă au fost falsificate, care din invitații și vize au fost falsificate și care nu, cine este vinovat pentru falsificare. Toate aceste fapte demonstrează prezentarea învinuirii în instanța de judecată în baza unei urmăriri penale incomplete;

- prima instanța apoi instanța de apel la adoptarea hotărârilor nu au dat apreciere dacă activitatea conform licenței l-a determinat ori nu pe Soltanici Sandu să activeze în calitate de administrator al firmei;

- nu s-a dat apreciere nici probelor care ar demonstra că Soltanici Sandu la momentul primirii banilor era determinat să înșele persoanele, ori să aducă careva dovezi că până la primirea banilor acesta a întreprins acțiuni de a obține încrederea lor;

- prima instanță nu a cercetat, iar instanța de apel nu a verificat prin care probe se demonstrează că Soltanici Sandu, având activitate licențiată și după ce a încheiat contract de colaborare cu beneficiarii nu avea ca scop realizarea promisiunilor asumate;

- sentința primei instanțe menținută de instanța de apel cu privire la condamnarea inculpatului vine în contradicție cu materialele dosarului. Prima instanță a adoptat sentința cu încălcarea art. 389 Cod de procedură penală, deoarece acuzarea nu a reușit să confirme lipsa licenței, ilegalitatea vizelor, nu a confirmat nici un caz de constatare a actelor false, nu este clar în baza cărei legi ori probe OUP și instanța au stabilit că la momentul primirii banilor ultimul nu avea de gând să-și realizeze promisiunile dar să-i însușească. Mai mult, nu a fost documentat faptul că activitatea firmei a fost una ilegală. Or la adoptarea sentinței instanța nu a cercetat aceste probe, iar instanța de apel a menținut sentința în situația în care probe noi nu au fost prezentate iar cele de la prima instanță nu au fost verificate;

- ordonanțele de punere sub învinuire a procuraturii Buiucani cât și Procuraturii Generale nu întrunesc condițiile art. 281 Cod de procedură penală.

Soltanici Sandu neavând posibilitatea să se apere de acuzarea adusă, iar rechizitoriul nu corespunde prevederilor art. 296 Cod de procedură penală, instanța nefiind corect sesizată, ceea ce aduc ambele acte sub incidența art. 251 Cod de procedură penală;

- acțiunile inculpatului Soltanici Sandu nu cad sub incidența legislației penale, mai mult conform art. 1 al Protocolului adițional nr. 4 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, - Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală;

4.3. La 03.12.2018, avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Andoni Iurie, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, art. 6 CEDO, solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Andoni Iurie să fie achitat, deoarece în acțiunile lui nu se întrunesc elementele infracțiunii imputate.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- atât în declarațiile lui Soltanici Sandu, Gherman Igor, Guminiuc Artur sau Onilă Gheorghe nu regăsim afirmația sau proba materială cu privire la complicitatea lui Andoni Iurie, care ar fi acționat cu ceilalți prin acțiune de complicitate, înscrisuri sau afirmații ale părților vătămate că, Andoni Iurie a primit sau a contribuit la primirea de către ceilalți condamnați a sumelor ca fiind descrise ca obținute prin înșelăciune sau abuz de încredere de la toate părțile vătămate;

- instanțele judiciare au pronunțat sentințe de condamnare în lipsa probelor și temeiurilor, nesuținute de către acuzare și invocate de către apărare;

- constatările instanțelor judiciare sunt absolut greșite în privința cupidității lui Andoni Iurie în săvârșirea infracțiunii în sensul alin. (5) al art.190 prin prisma prevederilor art.42 Cod penal;

- constatându-se de către instanța de judecată consumarea infracțiunii la momentul trecerii banilor părților vătămate în posesia inculpatului - în nici una din descrierea sau constatarea de către instanțele judiciare nu sunt prezente astfel de acțiuni în privința lui Andoni Iurie;

- constatând cu certitudine achitarea mijloacelor financiare personal lui Soltanici Sandu sau Gherman Igor, sau prin transfer pe contul bancar de deservire a persoanei juridice de către persoanele vătămate, în lipsă de careva declarații sau susțineri că au fost primite de către Andoni Iurie sau însușite;

- prima instanță admite în calitate de probe dobândite, elemente obținute contrar prevederilor normei materiale de drept procedural, raportându-le la existența laturii obiectului juridic special și obiectului juridic material în acțiunile lui Andoni Iurie;

- declarațiile părților vătămate și alte probe materiale concluzionate de către instanțele judiciare și puse în sarcină probatorie sunt în contradicție cu prevederile art. 93, 99-100 Codde procedură penală;

- potrivit legislației în vigoare, *martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care, depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului* (hotărîrea CEDO Spînu vs România din 29.04.2008), fapt care nu a fost exercitat de către toate părțile vătămate, care au depus declarații și s-au expus asupra faptului că nu au careva pretențiilor materiale și morale față de inculpatul Andoni Iurie;

- probele administrate în cadrul urmăririi penale, cât și cele cercetate în instanța judiciară, precum și inclusiv și versiunea inculpatului Andoni Iurie, precum că dânsul nici nu cunoaște părțile vătămate și nici părțile vătămate nu îl cunosc, nu i-au transmis mijloace financiare și nici n-au solicitat de la el a fi restituite urmau a fi verificate în strictă conformitate cu prevederile art. 100-101 Cod de procedură penală, pentru fiecare episod aparte, prin cercetarea din punct de vedere al coroborării lor cu alte probe, inclusiv, cu declarațiile părților vătămate, a martorilor;

- analizând conținutul rechizitoriului în raport cu motivele invocate de către părțile vătămate, acuzarea nu le-a dat nici o apreciere critică, precum și nici instanțele de judecată, deoarece declarațiile și explicațiile ultimelor sunt contradictorii celor menționate inițial în plângerile sale și celor depuse la etapa urmăririi penale, precum și parțial susținute în cadrul cercetării judecătorești, în explicații care urmau a fi apreciate și sub forma existenței elementelor infracțiunii în acțiunile lui Andoni Iurie, a prejudiciului material solicitat spre încasare de la ceilalți inculpați, date conținute cu erori neelucidate până la o finalizare a UP și care sunt erori de drept procedural și care cad sub incidența garanțiilor procesuale, considerat ca o încălcare a art. 6 CEDO - dreptului la un proces echitabil;

- analizând declarațiile inculpatului și probele susținute de acuzatorul de stat în susținerea învinuirii, instanța urmează a da apreciere critică probelor aduse de acuzatorul de stat, și care nu confirmă învinuirea înaintată, deoarece: nu a fost demonstrată nici intenția de a dobândi ilicit bunul altei persoane, nici elementul înșelăciunii ori abuzului de încredere în acțiunile lui Andoni Iurie;

- instanțele de judecată urmau a da apreciere probelor, în corespundere cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, punând accentul pe toate declarațiile și versiunile înaintate atât de către părțile vătămate cât și cele depuse de către inculpat, în coroborare cu celelalte probe administrate pe caz.

- instanțele judiciare urmau să stabilească, dacă temeiul aplicării răspunderii potrivit art. 190 Cod penal, apare în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile. Atunci, când este vorba de două subiecte ale unui raport juridic, urmând a fi verificată înainte de toate ipoteza egalității lor

în drepturi și numai dacă există indici care exced limitele încălcării normelor dreptului civil, atunci se justifică intervenția legii penale;

4.4. La 19.12.2018, Avocatul Covali Sergiu în numele inculpatului Gherman Igor, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- decizia instanței de apel și sentința primei instanțe în partea condamnării lui Gherman Igor, sunt ilegale, abuzive și nemotivate, or, de către acuzare nu a fost adusă nici o probă, nici chiar indirectă prin care s-ar confirma legătura lui Gherman Igor cu circumstanțele incriminate, fără de probe ce ar confirma vinovăția acestuia în cele incriminate;

- la pronunțarea integrală a deciziei nu a fost prezent nici inculpatul Gherman Igor și nici avocatul acestuia, anume din aceste motive a fost omis termenul de declarare a recursului ordinar, or cu decizia integrală a făcut cunoștință abia la data de 14.12.2018, dată când a parvenit prin intermediul poștei, iar în atare circumstanțe este legal și întemeiat să solicite repunerea în termenul de declarare a prezentului recurs;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;

- nu există nici o probă, care ar confirma și ar justifica poziția instanțelor judecătorești pentru condamnarea lui Gherman Igor la o pedeapsă atât de aspră;

- instanța de apel încălcat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, prin faptul că a refuzat audierea părților vătămate în instanța de apel, în vederea înlăturării neconcordanțelor.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

5.1. *Cu referire la recursul ordinar declarat de procuror:*

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept

să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, criticând decizia instanței de apel anume în partea motivării soluției acesteia privind respingerea solicitării procurorului de încasare din contul inculpaților a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în prezenta cauză penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul și motivele invocate de recurent în susținerea acestui temei nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal analizând textul deciziei atacate din pct. 85-91, (f.d. 146 - 147, vol. IV) în coraport cu motivele invocate de recurent, atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția privind respingerea apelului și solicitării părții acuzării de a dispune încasarea cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor din contul inculpaților în baza prevederilor legale stipulate în art. 143 Cod de procedură penală, în vigoare până la 09 februarie 2018, dată când prin Legea nr. 326 din 22.12.2017 au fost operate modificări legislative în acest articol, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Astfel, Colegiul penal atestă corectitudinea deciziei instanței de apel din considerentul că expertizele dispuse în prezenta cauză penală, au fost efectuate la 23.05.2014 (f.d. 48, vol. VII) și respectiv la 22.08.2014 (f.d. 147, vol. V) până la data de 09.02.2018, atunci când au intrat în vigoare modificările în art. 143 alin. (2)

Cod de procedură penală, acesta fiind abrogat prin Legea. nr. 316 din 22.12.2017, și exclusă prevederea că plata pentru efectuarea expertizelor prevăzute la alin. (1) a aceluiași articol se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Prin urmare, având în vedere că la momentul efectuării expertizelor judiciare în speță erau în vigoare prevederile din art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), specificate supra, Colegiul penal constată corectitudinea soluției instanței de apel de a respinge solicitarea procurorului de a fi dispusă încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor din contul inculpatului, nefiind identificate careva erori de drept și temeuri de a interveni în decizia instanței de apel, sub aspectele contestate.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

5.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Butnaru Mihail în numele inculpatului Soltanici Sandu:

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul invocă prezența temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume cazurile când „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*”, precum și încălcarea art. 6 §2 art. 1 Protocolului Nr. 4 CEDO.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent și motivele specificate în susținerea acestora, nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

În privința temeiului de recurs invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că nu și-a găsit

confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența temeiului invocat, dat fiind faptul că, instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apel, fiind redată clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel, de menținere fără modificări a sentinței primei instanțe, prin care inculpatul Soltanici Sandu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal, în baza cumulului de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, soluția instanței de apel nefiind afectată de o eroare gravă de fapt, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul hotărârii, care este explus clar, de către instanța de apel fiind examinate chestiunile esențiale supuse atenției sale, anume ce ține de prezența elementelor infracțiunilor incriminate în acțiunile inculpatului Soltanici Sandu, precum și lipsa unor raporturi juridice civile în speța dată, iar de către instanța de recurs ordinar nu sunt identificate temeiuri de a interveni în hotărârea instanței de apel, care este legală și întemeiată.

De asemenea, ce ține de argumentele recurentului descrise în cererea de recurs și în pct. 4.2 a prezentei decizii, prin care acesta își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele de judecată, Colegiul penal reține că nu pot fi acceptate, din considerentul că asemenea critici nu constituie temeiuri de recurs, reprezentând doar opinia subiectivă a recurentului, or, conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept esențiale comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs ordinar nu consideră necesar de a da o nouă apreciere probelor administrate la speța dată, ce este de competența exclusivă a primei instanțe și a instanței de apel, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezenței erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei, ce în speță nu au fost identificate. Or, se atestă că atât prima instanță cât și instanța de apel au apreciat probele prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, expunându-se în sentință și în decizia instanței de apel cu privire la motivele respingerii probelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală.

La fel, din conținutul recursului ordinar declarat, reiese că recurentul face o proprie apreciere a probelor în temeiul cărora instanța de apel și-a întemeiat soluția, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei,

menționând că inculpatul Soltanici Sandu a desfășurat o activitate licențiată și nu a avut intenția de a înșela părțile vătămate și a însuși banii acestora, acțiunile sale având un caracter civil, iar instanța de recurs ordinar la acest capitol invocă că nu poate fi acceptată această versiune, or aceasta contravine constatărilor corecte a instanței de apel în prezenta speță, prin care au fost respinse argumentele apelantului, și constatat just că inculpatul Soltanici Sandu deși cunoștea că cu viza poloneză de tip „D” părțile vătămate nu au dreptul la muncă în Germania, acesta cu scopul obținerii foloaselor financiare, totuși a organizat migrația ilegală a părților vătămate în Germania, unde acestea s-au aflat ilegal, acțiunile inculpatului Soltanici Sandu manifestându-se prin facilitarea obținerii vizelor de tip „D” de la Ambasada Republicii Polone în Republica Moldova, cu utilizarea invitațiilor la muncă în Polonia cu caracter fictiv (o parte din persoane primind refuz de obținere a vizei de tip „D” de la ambasada menționată), concluzii întemeiate just pe cumulul de probe descris și apreciat de instanța de apel în decizia sa.

Totodată, ce ține de argumentele recurentului că *„inculpatul Soltanici Sandu nu a avut ca scop organizarea migrației ilegale, activitatea lui de la începutul activității era licențiată”*, Colegiul penal atestă că reprezintă opinia subiectivă a recurentului și sunt irelevante, or instanța de apel s-a expus argumentat pe aceste aspecte în decizie (f.d. 143-144, vol. XIV). Mai mult, se atestă că inculpatului Soltanici Sandu nu i se incriminează comiterea unei infracțiuni ce ține de practicarea ilegală a activității de întreprinzător, fără licență sau alte acte permissive, or chiar în ipoteza în care persoana juridică administrată de inculpatul Soltanici Sandu, desfășura o activitate licențiată, acesta sub pretextul acestei activități a săvârșit infracțiunile incriminate.

Ce ține de argumentele recurentului că: *„prima instanță și instanța de apel nu au întreprins toate măsurile pentru stabilirea adevărului, nu s-a demonstrat cine a falsificat actele, și dacă au fost falsificate, care din invitații de vize au fost falsificate și care nu, cine este vinovat de falsificare, nu a fost demonstrată nici intenția inculpatului că la momentul primirii banilor nu avea intenția să-și realizeze promisiunile”*, Colegiul penal atestă că nu pot fi acceptate, or din rechizitoriu și din sentința primei instanțe, rezultă cert că inculpatului Soltanici Sandu nu i se incriminează falsificarea cărorva acte, dar anume - organizarea migrației ilegale a părților vătămate în Germania, prin folosirea invitațiilor de muncă în Polonia cu caracter fictiv, astfel a organizat obținerea vizelor poloneze de tip „D” pentru părțile vătămate, obținând prin înșelăciune și abuz de încredere bani pentru aceste acțiuni de la părțile vătămate, deși era conștient de faptul că cu aceste vize destinate pentru Republica Polonă, părțile vătămate nu au dreptul de a se angaja în câmpul muncii în Germania.

În acest sens, se resping și criticele recurentului că: *„acțiunile inculpatului Soltanici Sandu nu cad sub incidența legislației penale, iar conform art. 1 al*

Protocolului adițional nr. 4 la CEDO, nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală”, or art. 1 din Protocolul nr. 4 la CEDO, este aplicabil numai în cazul în care între persoanele contractante, raporturile juridice de la începutul apariției lor constituie raporturi juridice civile, iar părțile în aceste raporturi se conduc de buna credință, însă în speța dată, s-a constatat corect de instanțele ierarhic inferioare că raporturile juridice apărute între inculpat și părțile vătămate, de la bun început au fost guvernate de reaua credință a inculpatului, acesta având intenția directă de a înșela părțile vătămate, prin facilitarea obținerii vizelor poloneze de tip „D”, pentru angajarea ulterioară a părților vătămate în câmpul muncii în Germania, alt stat decât cel pentru care se promitea sau se obțineau vizele de tip „D”, cu scopul de a obține în schimbul acestor acțiuni bani de la părțile vătămate, creând impresia falsă părților vătămate că cu vizele poloneze de tip „D” acestea vor avea dreptul la muncă în Germania, aceste fapte fiind dovedite în instanțele ierarhic inferioare în baza unui cumul de probe suficient și incontestabil, fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, fiind astfel demonstrată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor pentru care a fost pus sub învinuire, iar temeiuri de a pune la îndoială aceste constatări nu se identifică de instanța de recurs ordinar.

Cât privește și criticile recurentului că: *„ordonanțele de punere sub învinuire nu întrunesc condițiile art. 281 Cod de procedură penală, iar rechizitoriul nu corespunde prevederilor art. 296 Cod de procedură penală, instanța nefiind corect sesizată, din care considerent ambele acte cad sub incidența art. 251 Cod de procedură penală*”, Colegiul penal conchide că sunt declarative, or recurentul nu indică concret sub ce aspect aceste acte nu întrunesc condițiile prevăzute de art. 281 și respectiv art. 296 Cod de procedură penală, de către instanța de recurs ordinar nefiind identificate careva circumstanțe ce ar pune la îndoială corectitudinea acestora, în privința inculpatului nefiind încălcat în careva mod dreptul la un proces echitabil.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

5.3. Cu referire la recursurile ordinare declarate de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Andoni Iurie și de către avocatul Covali Sergiu în numele inculpatului Gherman Igor.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este declarat peste termen.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2018, a fost pronunțat la 01 octombrie 2018 în prezența avocatului Roșca Ivan și inculpatului Andoni Iurie, precum și a inculpatului Gherman Igor și a avocatului său Covali Sergiu, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 69-75, vol. XIV), în aceeași zi fiind comunicată și data pronunțării deciziei motivate – 30.10.2018, modul și termenul de atac a deciziei, din ce rezultă că părțile nominalizate au cunoscut despre data pronunțării deciziei integrale, precum și termenul de atac a acesteia.

Totodată, conform materialelor cauzei (f.d.75, vol. XIV), rezultă că la 30.10.2018, data când a fost pronunțată decizia motivată, nu s-a prezentat nici una din părțile menționate.

Astfel, din motiv că nu s-au prezentat la pronunțarea deciziei motivate, copia acesteia a fost expediată inculpatului Andoni Iurie și avocatului Roșca Ivan, precum și inculpatului Gherman Igor și avocatului Covali Sergiu la 30.10.2018 (f.d. 150, vol. XIV).

Prin urmare, Colegiul penal conchide că potrivit prevederilor art. 231 alin. (3), 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate integral la 30 octombrie 2018, curge de la această dată și a expirat la 30 noiembrie 2018, zi de vineri, ultima zi de depunere a recursului.

În acest context, Colegiul penal reține că la 03 decembrie 2018, zi de luni, conform ștampilei Grefei Curții Supreme de Justiție pe recursul declarat de avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Andoni Iurie (f.d. 178, vol. XIV), avocatul Barbaroș Mihail a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, ce este peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege, fără a invoca careva motive privind depunerea tardivă a recursului, or inculpatul Andoni Iurie a fost prezent în ședința de judecată din 01 octombrie 2018 și a fost informat despre data când va avea loc pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel în cauza penală deferită judecătii.

De asemenea, la 19 decembrie 2018, conform ștampilei Grefei Curții Supreme de Justiție pe recursul declarat de avocatul Covali Sergiu în numele inculpatului Gherman Igor (f.d. 183, vol. XIV), avocatul Covali Sergiu a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel evident peste termenul legal de

declarare a recursului ordinar prevăzut de lege, ce a expirat la 30 noiembrie 2018, fără a invoca careva motive întemeiate privind depunerea tardivă a recursului ordinar.

Astfel, ce ține de recursul declarat de avocatul Covali Sergiu în numele inculpatului Gherman Igor, Colegiul penal reține că acesta a invocat că la pronunțarea integrală a decizei nu a fost prezent nici el și nici inculpatul Gherman Igor, însă a făcut cunoștință cu decizia integrală la 14.12.2018, când a parvenit prin intermediul serviciului poștal, solicitând astfel repunerea în termen a recursului.

Aceste argumente, Colegiul penal consideră că sunt irelevante, or după cum s-a menționat supra, atât avocatul Covali Sergiu, cât și inculpatul Gherman Igor au fost prezenți la 01 octombrie 2018 la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel contestate, fiind informați despre data pronunțării deciziei integrale - 30 octombrie 2018 (f.d 75, vol. XIV), și chiar dacă nu au fost prezenți în ziua pronunțării deciziei integrale, urmau să manifeste diligența și să întreprindă măsurile necesare pentru a se interesa de soarta dosarului și a respecta termenul legal de declarare a recursului, mai mult că decizia integrală a instanței de apel în prezenta cauză penală, a fost publicată la 08.11.2018 pe portalul național a instanțelor de judecată.

Totodată, Colegiul penal atestă că este declarativă alegația recurentului Covali Sergiu că ar fi luat cunoștință de decizia instanței de apel la 14.12.2018, când a parvenit prin intermediul serviciului poștal, or acesta nu a prezentat careva acte confirmative în acest sens.

Subsidiar, Colegiul penal statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, **nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.**

Prin urmare, Colegiul penal conchide că recursurile ordinare declarate la 03 decembrie 2018 de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Andoni Iurie și la 19 decembrie 2018 de către avocatul Covali Sergiu sunt inadmisibile, ca fiind declarate peste termen.

6. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2018, în cauza penală privindu-i pe **Soltanici Sandu Xxxxx, Gherman Igor Xxxxx, Andoni Iurie Xxxxx**, de către:

- procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de către avocatul Butnaru Mihail în numele inculpatului Soltanici Sandu, ca fiind vădit neîntemeiate;

- avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Andoni Iurie și de către avocatul Covali Sergiu în numele inculpatului Gherman Igor, ca fiind declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 martie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor